

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10C/462/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813203576
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2016:8813203576.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Martinom Kopinom v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., Politických vězňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: XXX XX XXX, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: S. Q., V. XX.XX.XXXX, T. X. R. XX/XX, L. V. B., o zaplatenie pohľadávky 772,53 s prísl., takto

rozhodol:

Súd konanie v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 772,53 Eur od 01.03.2010 do zaplatenia zastavuje.

V prevyšujúcej časti súd žalobu zamieta.

Súd nepriznáva žalovanému náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa návrhom (tlačivo A - návrh na uplatnenie pohľadávky, článok 4, ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady /ES/ číslo 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu) domáhal zaplatenia istiny 772,53 eur, zmenkového úroku 0,25 % denne zo sumy 772,53 eur od 01.03.2010 do zaplatenia. Okrem toho žiadal priznať 6 %-ný ročný úrok zo sumy 772,53 eur od 04.06.2010 do zaplatenia ako aj zmenkovú odmenu vo výške 1/3-tina percenta zmenkovej sumy teda 2,58 eur. Tiež si uplatnil nárok na náhradu trov konania v časti trov právneho zastúpenia vo výške 129,14 eur s DPH a zaplateného súdneho poplatku v sume 46,00 eur. Žalobca uviedol, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 11.09.2009 na zmenkovú sumu 772,53 eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 01.03.2010. V texte mal byť uvedený záväzok žalovaného, že zaplatí za túto zmenku pri predložení na rad zmenkovému veriteľovi. Indosovaná zmenka je podľa žalobcu vista zmenkou a je opatrená doložkou „na platenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia“.

Žalobca uviedol, že indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ do podania žaloby zaplatil 0,00 eur, kde na zmenkovú sumu uhradil 0,00 eur a na úroky uhradil 0,00 eur. Keďže zmenková istina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou.

Dňa 22.12.2015 žalobca doručil na tunajší súd čiastočné späťvzatie návrhu a vzal svoj návrh čiastočne späť a to v rozsahu zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne, čím si žalobca uplatňoval v tomto konaní už len úrok vo výške 0,06 % denne.

Podľa § 96 ods. 1, 3 O.s.p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd

konanie v tejto časti zastaví. Nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Súd čiastočnému späťvzatiu žalobcu, ktoré zobral späť pred prvým pojednávaním vyhovel a konanie na zaplatenie zmenkového úroku v časti 0,19% denne v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25% denne zastavil.

V zmysle ustanovenia § 87 písm. d) OSP popri všeobecnom súde odporcu je na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého je platobné miesto, ak sa uplatňuje právo zo zmenky alebo šeku.

Podľa § 10 ods. 2 písm. c) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky na konanie vo veciach týkajúcich sa zmeniek, šekov alebo iných cenných papierov vrátane sporov z vydaných zmenkových (šekových) platobných rozkazov a sporov týkajúcich sa zmenkových protestov sú príslušné tieto sudy - Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove.

Tunajší súd postúpil vec Okresnému súdu Prešov z dôvodu vecnej a miestnej nepríslušnosti.

Proti postúpeniu veci namietal žalobca. Žalobca uviedol, že príslušnými súdmi na vydanie rozsudku v európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu sú v Slovenskej republike okresné sudy. Podľa názoru žalobcu výnimku z uvedeného pravidla netvorí ani prípady, ak sa uplatňuje právo zo zmenky.

O námietke žalobcu rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 28Ncb/2/2013-22 zo dňa 12.7.2013. Rozhodol, že na konanie je miestne príslušný Okresný súd Vranov nad Topľou. V odôvodnení uviedol, že niet pochybností o tom, že v predmetnej veci ide o cezhraničný spor v zmysle ustanovenia článku 3 ods. 1 Nariadenia ES číslo 861/2007 z 11. 07. 2007, ktorým sa ustanovuje konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Príslušnosť súdu na konanie uvedené Nariadenie rieši v článku 25 ods. 1 a v nadväznosti na to SR oznámila, že na konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sú príslušné okresné sudy. V tomto oznámení sa nenachádza žiadna zmienka o osobitnej kauzálnej miestnej príslušnosti aká by vo vnútroštátnych sporoch, či v sporoch mimo alternatívneho konania prichádzala do úvahy aj s prípadným použitím ustanovenia § 10 ods. 1, 2 písm. g) zákona číslo 371/2004 Z. z. Aj keď žalobca uplatňuje nároky zo zmenky, treba mať na zreteli osobitosti Európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu, upravené právnymi predpismi EÚ, ktoré podľa článku 7 odsek 2 Ústavy SR majú prednosť pred vnútroštátnymi normami, a nemožno na ujmu základných cieľov Nariadením poskytnutého alternatívneho nástroja riešiť ani miestnu príslušnosť na konanie. Ak SR oznámila podľa článku 25 Nariadenia príslušnosť všeobecných okresných súdov a nie súdov s kauzálnou príslušnosťou a žaloba bola podaná na súd príslušný podľa bydliska žalovaného, ani pri závere o uplatňovaní nároku zo zmenky, nemôže byť miestne príslušným súd určený podľa § 10 ods. 1, 2 písm. g) zákona číslo 371/2004 Z. z. Z týchto dôvodov Krajský súd v Prešove rozhodol podľa výroku svojho uznesenia, teda že na konanie je miestne príslušný tunajší súd.

Podľa názoru súdu v tomto prípade sú splnené podmienky pre použitie vyššie uvedeného Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady /ES/ 861/2007 z 11. 07. 2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. V zmysle článku 2 citovaného nariadenia sa totiž toto uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu, ktorých hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje 2.000,- eur bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné ani správne veci, ani na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci.

V článku 3 odsek 1 cit. zák. ust. sa uvádza, že na účely tohto nariadenia je cezhraničným sporom taký spor, v ktorom má aspoň jedna zo strán bydlisko alebo obvyklý pobyt v členskom štáte inom, ako v členskom štáte súdu alebo tribunálu konajúceho vo veci.

V zmysle článku 5 odsek 2 citovaného nariadenia, po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť I. vzorového tlačiva C na odpoveď ako je uvedené v prílohe III. Kópia tlačiva na uplatnenie pohľadávky a v prípade potreby podporných dokumentov spolu s vyplneným tlačivom na odpoveď sa doručí odporcovi v súlade s článkom 13.

Uznesením č.k. 10C/462/2013-37 z 11.12.2013 tunajší súd prerušil konanie do skončenia konania na Súdnom dvore Európskej únie č.k. C-558/13. Voči tomuto uzneseniu podal žalobca odvolanie a Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 19Co/52/2014-51 toto uznesenie potvrdil. Uznesením predsedu súdneho dvora zo dňa 4.6.2014 vo veci C-558/13 bola prejednávacia vec vymazaná z registra súdneho dvora na základe späťvzatia návrhu a preto súd vo veci ďalej konal.

V tejto veci po doručení vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súdu, jeho kópiu aj s prílohami a vzorovým tlačivom C na odpoveď súd doručil žalovanému, ktorý túto zásielku prevzal prostredníctvom splnomocnenca 15.11.2014, ale vyplnené tlačivo na odpoveď súdu nepredložil.

Podľa článku 8.3. návrhu na uplatnenie pohľadávky (žaloby) podaného podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“) žalobca nechcel, aby sa v konaní súdu o jeho žalobe nariadilo pojednávanie.

Podľa bodu 8 Preambuly Nariadenia: Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu by malo zjednodušiť a zrýchliť konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu v cezhraničných sporoch a zároveň znížiť náklady tým, že okrem možností existujúcich na základe práva členských štátov, ktoré zostanú nedotknuté, poskytne alternatívny ďalší nástroj. Toto nariadenie by malo tiež zjednodušiť uznanie a výkon rozsudkov vydaných v európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu v inom členskom štáte.

Podľa bodu 9 Preambuly Nariadenia: Cieľom tohto nariadenia je podporovať základné práva a zohľadňovať najmä zásady uznané v Charte základných práv Európskej únie. Súd alebo tribunál by mal rešpektovať právo na spravodlivý proces a zásadu kontradiktórneho procesu najmä pri rozhodovaní o potrebe ústneho pojednávania, o dôkazných prostriedkoch a rozsahu, v akom sa vykonajú dôkazy.

Podľa článku 2 ods. 1 Nariadenia: Toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu, v ktorých hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje 2 000 EUR bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné ani správne veci ani na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci („acta jure imperii“).

Podľa článku 3 ods. 1 Nariadenia : Na účely tohto nariadenia je cezhraničným sporom taký spor, v ktorom má aspoň jedna zo strán bydlisko alebo obvyklý pobyt v členskom štáte inom ako v členskom štáte súdu alebo tribunálu konajúceho vo veci.

Podľa článku 4 ods. 4, 3.veta Nariadenia: Ak sa pohľadávka zdá zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný alebo ak navrhovateľ tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky nedoplnil alebo neopravil v rámci určenej lehoty, návrh sa zamietne.

Podľa článku 5 ods. 1 Nariadenia: Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiadala niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

Podľa článku 9 ods. 1 Nariadenia : Súd alebo tribunál určí spôsob a rozsah vykonávania dôkazov potrebných na rozhodnutie podľa pravidiel, ktoré sa vzťahujú na prípustnosť dôkazov. Súd alebo tribunál môže pripustiť vykonávanie dôkazov prostredníctvom písomného vyhlásenia svedkov, znalcov alebo strán. Súd alebo tribunál môže taktiež pripustiť vykonávanie dôkazov prostredníctvom videokonferencie alebo inými prostriedkami komunikačnej technológie, ak má k dispozícii potrebné technické vybavenie.

Podľa odseku 2 citovaného článku 9 Nariadenia: Súd alebo tribunál si môže vyžiadať znalecký posudok alebo ústne svedecké výpovede, iba ak je to nevyhnutné na vydanie rozsudku. Pri tomto rozhodnutí súd alebo tribunál berie do úvahy náklady.

Podľa odseku 3 citovaného článku 9 Nariadenia: Súd alebo tribunál využije najjednoduchšie a najmenej zaťažujúce spôsoby vykonávania dôkazov.

Podľa článku 19 Nariadenia: Pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Podľa článku 16 Nariadenia: Trovy konania znáša strana, ktorá nemala v konaní úspech. Súd alebo tribunál však neprisúdi úspešnej strane trovy konania, ktoré sú neúčelné alebo ktoré sú neprimerané voči pohľadávke.

Podľa § 125 OSP: Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov. Pokiaľ nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

Podľa § 121 OSP: Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti, ako aj právne predpisy uverejnené alebo oznámené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky a právne záväzné akty, ktoré boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev a v Úradnom vestníku Európskej únie.

Podľa článku 19 Nariadenia v spojení s § 121 OSP bola súdu z jeho činnosti známa skutočnosť, že takmer na všetkých prvostupňových súdoch v SR prebehli konania v súdnych registroch Er o žiadostiach exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, o ktoré žiadal na základe návrhov na vykonanie exekúcie oprávneného - spoločnosti Pohotovosť, s.r.o. voči jednotlivým povinným na podklade exekučných titulov, ktorými boli rozhodcovské rozsudky. Týmito rozhodcovskými rozsudkami boli priznané nároky oprávneného zo zmieniek vystavených povinnými na meno a rad spoločnosti Pohotovosť, s.r.o., IČO:XXXXXXXX. Uvedené exekučné konania spravidla skončili pre oprávneného neúspešne a to zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade uvedeného exekučného titulu.

Na základe uvedenej skutočnosti známej súdu z jeho činnosti si súd zabezpečil a pripojil exekučný spis tunajšieho súdu č. 10Er/993/2010. V tomto spise bola v prílohe návrhu na vykonanie exekúcie pripojená Zmluva o úvere VS (č. zmluvy) XXXXXXXXXXX, uzavretá dňa 11.09.2009 medzi veriteľom Pohotovosť, s.r.o. a dlžníkom, ktorý je žalovaný v tomto konaní. Zároveň k tomuto návrhu na vykonanie exekúcie bola pripojená aj identická zmenka č. XXXXXXXXXXX, ktorá bola predložená aj v prílohe tejto žaloby po jej indosovaní spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o. ako indosantom na žalobcu ako indosatára. Je preto zrejmé, že zmenka č. XXXXXXXXXXX, z ktorej sú v tomto konaní uplatnené zmenkové nároky bola vystavená na základe článku 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré boli súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXX uzavretej dňa 11.09.2009 medzi žalovaným a spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o., t.j. na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi Pohotovosť, s.r.o. ako remitentovi.

Podľa článku 5 ods. 1 Nariadenia v spojení s článkom 9 Nariadenia súd po zistení vyššie popísaných skutočností vykonal písomné konanie, ktoré považoval za najefektívnejšie, najjednoduchšie, najhospodárnejšie a najmenej zaťažujúce účastníkov konania. Napokon žalobca ako v podanej žalobe, tak aj v priebehu konania vo svojich písomných podaniach opätovne trval na písomnosti konania bez nariadenia pojednávania.

V zmysle uvedeného súd postupoval po procesnoprávnej stránke.

Hmotnoprávne súd uplatnený nárok posúdil nasledovne:

Z pripojeného exekučného spisu vyplýva, že tú istú pohľadávku, z tej istej zmenky a z úverovej zmluvy, t.j. z toho istého spotrebiteľského právneho vzťahu si na základe rozhodcovského rozsudku

ako exekučného titulu uplatnil voči žalovanému ako povinnému predchádzajúci veriteľ ako oprávnený - Pohotovosť s.r.o.

Podľa článku I. § 75 zákona číslo 191/1950 Zbierky zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom bola listina písaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho komu, alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

V zmysle článku I. § 11 ods. 1 zákona číslo 191/1950 Zbierky zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom) s tým, že podľa článku I. § 17 ods. 1 zákona číslo 191/1950 Zbierky zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Na základe vyššie uvedeného mal súd teda za preukázané, že dňa 11.09.2009 uzavrel žalovaný ako dlžník so spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s.r.o. ako veriteľom zmluvu o úvere VS (č. zmluvy) 802400016 v písomnej forme, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru, vo výške 300,00 eur, ktorý úver sa dlžník zaviazal vrátiť spolu s poplatkom vo výške 288,00 eur, t.j. celkovo v čiastke 588,00 eur, t.j. v 12-tich mesačných splátkach po 49,00 eur. V ten istý deň bola dlžníkom ako vystaviteľom vystavená a podpísaná zmenka na sumu 772,53 eur. Žalobou si žalobca na súde uplatnil právo na zaplatenie zo zmenkovej sumy 772,53 eur.

Zo skutočností známych súdu z jeho činnosti, a to z pripojeného spisu Er mal súd za preukázané, že žalobcom predložená zmenka zabezpečovala hlavný záväzkový vzťah, ktorým bola zmluva o úvere uzavretá medzi žalovaným ako dlžníkom a spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s.r.o. Bratislava ako veriteľom. Zmluva bola uzatváraná na formulári veriteľa, mala predtlačný text a do zmluvy sa dopisovali len údaje, ktoré vzhľadom na charakter nemohli byť vopred dané a to osobné údaje dlžníka, výška poskytnutého úveru, výška poplatku a spôsob splatnosti. Do zmluvy sa dopisovala len suma úveru, suma poplatku a výška splátok, ako aj počínajúci deň splatnosti, pričom v predtlačenej forme formulára bol obsiahnutý aj text, že dlžník sa zaväzuje zaplatiť veriteľovi sumu úveru zvýšenú o príslušný poplatok. Neoddeliteľnou časťou zmluvy o úvere boli všeobecné podmienky poskytnutia úveru, dohody o vyplnení zmenky a mediačnej dohody. Taktiež sa strany dohodli na tom, že v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka sa ich právne vzťahy budú spravovať Obchodným zákonníkom.

Súd mal teda za preukázané, že zmenka z ktorej si žalobca v tomto smere uplatnil zmenkové nároky slúžila na zabezpečenie nárokov právneho predchodcu žalobcu - indosanta zmenky spoločnosti Pohotovosť, s.r.o., ako veriteľa zo spotrebiteľského úveru.

Zmenkové právo podľa zmenového zákona č. 191/1950 Zb., vychádza z abstraktného charakteru zmenky, t.j. z nevyvrátiteľnej zákonnej domnienky danosti kauzality právneho vzťahu, ktorý zmenka zaisťuje alebo zabezpečuje. Tento abstraktný charakter zmenky vychádza z dlhoročných právnych tradícií vyspelých európskych a svetových demokracií. Zmenkový zákon v právnych podmienkach Československej republiky bol prijatý v roku 1950 (dňa 20.12.1950 s účinnosťou od 01.01.1951), t.j. počas trvania nedemokratického štátneho zriadenia. Zákon dlhoročne zotrval bez akýchkoľvek zmien avšak v podmienkach socialistického štátneho zriadenia sa využíval pramálo. To sa zmenilo po zmene štátneho zriadenia v Československej republike v roku 1989, po ktorom sa Česká a Slovenská republika prihlásila k právnym tradíciám vyspelých európskych a svetových demokracií v snahe na ne nadviazať. To sa nezaobišlo bez zneužívania a krivenia práva a právnych inštitútov zo strany niektorých subjektov, na ktoré mladá demokracia chcela nadviazať avšak nemala s nimi takmer žiadne skúsenosti. To bol presne prípad zneužitia a zneužívania abstraktnosti a domnienky danosti kauzality právneho vzťahu pri vystavení zmenky. Po zistení takéhoto zneužívania v rôznych oblastiach právnych vzťahov na to či už

zákonodarca, alebo súdna prax reagovala v snahe takémuto zneužívaniu zabrániť. K zneužívaniu začalo dochádzať najmä v citlivých právnych oblastiach vyznačujúcich sa dominanciou jednej strany právneho vzťahu na úkor protistrany, t.j. najmä v pracovnoprávných vzťahoch. Príkladom je napríklad Rozsudok Najvyššieho súdu SR 1 Obdo V 43/2006 zo dňa 5. marca 2009, ktorým Najvyšší súd SR zamedzil používanie zmeniek na zabezpečovanie a zaisťovanie nárokov v pracovnoprávných vzťahoch, dokonca aj vrátane simulovania pracovnoprávných vzťahov občiansko alebo obchodnoprávnymi vzťahmi (pri tzv. „čiernej práci“).

Z uvedeného vyplýva, že po nadobudnutí účinnosti vyššie uvedených právnych úprav a pri rešpektovaní judikatúry vnútroštátneho súdu najvyššieho stupňa bol a je ktorýkoľvek súd, v ktoromkoľvek stupni konania v prípade zmenkového sporu v prvom rade ex offo povinný skúmať či nejde o zmenku vystavenú v zmysle alebo v rozpore s uvedenými ustanoveniami t.j. „pracovnoprávnu“ zmenku a až v prípade negatívneho zistenia, že o takúto zmenku nejde, môže vychádzať z jej abstraktného charakteru a nárok posúdiť v zmysle zmenkového zákona.

Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka: Veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka: S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

I keď v žalobe žalobca neuviedol dátum indosácie zmenky spol. Pohotovosť, s.r.o. ako indosanta na žalobcu ako indosatára, zo spisu 10Er/993/2010 je zrejmé, že k indosamentu muselo dôjsť až po právoplatnom rozhodnutí tunajšieho súdu č.k. 10Er/993/2010-30, t.j. po 15.09.2012.

Zo žaloby žalobcu je zrejmé, že pôvodný veriteľ neuzavrel so žalobcom ako nadobúdateľom práv dohodu o tom, že by naďalej pôvodný veriteľ Pohotovosť s.r.o. spravoval úver voči dlžníkovi. Uvedené neznamena, že indosament zmenky by mal byť bez ďalšieho ex tunc neplatný. Súd skúmal, či spoločnosť Pohotovosť s.r.o. ako postupca pohľadávky splnil požadované kritéria pre platnosť postúpenia pohľadávky, t.j. najmä či uzavrel so žalobcom písomnú dohodu o postúpení pohľadávky (§ 524 ods. 1 OZ) a či o postúpení bezodkladne informoval žalovaného. Z obsahu žaloby žalobcu a ním k návrhu pripojených listín vyplýva, že žalobca ako ani jeho právny predchodca Pohotovosť s.r.o. tieto zákonné požiadavky nespĺnili. Žalobca nepredložil do súdneho konania zmluvu o postúpení pohľadávky, nepreukázal že pôvodný veriteľ Pohotovosť s.r.o. bez zbytočného odkladu oznámil dlžníkovi postúpenie pohľadávky alebo, že mu žalobca ako postupník pohľadávky toto postúpenie preukázal. Napokon, tieto skutočnosti žalobca v žalobe ani len netvrdil. Súd je povinný aktívnu a pasívnu legitímáciu v spore skúmať ex offo. Nemôže sa uspokojiť s púhym tvrdením aktívnej legitímácie žalobcom. Vzhľadom na uvedené a na prísnu formálnosť a písomnosť konania podľa Nariadenia, podľa ktorej súd postupoval a napokon, na ktorej žalobca opätovne trval, je zrejmé, že žalobca nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu pre toto konanie a nie je preň aktívne legítimovaný.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. V konaní bol plne úspešný žalovaný, ale žiadne trovy konania si neuplatnil a ani mu žiadne nevznikli. Preto mu ich súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Vranov nad Topľou 26.4.2016

JUDr. Martin Kopina
samosudca

Za správnosť vyhotovenia:
Lenka Puzderová, asistentka senátu